

Departament Rynków Rolnych

**POLSKI HANDEL ZAGRANICZNY ARTYKUŁAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI
W 2015 ROKU (dane ostateczne)**

Według danych ostatecznych (GUS) w 2015 roku, wartość polskiego eksportu ogółem wyniosła 179,6 mld EUR i była o 8,3% większa niż rok wcześniej. **Udział eksportu towarów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 13,3%**, czyli wzrósł o 0,1 p.p. w porównaniu do 2014 roku.

Z kolei wartość polskiego importu ogółem w 2015 roku wyniosła 177,2 mld EUR, co w porównaniu do poprzedniego roku oznaczało wzrost o 5,2%. **Udział artykułów rolno-spożywczych w wartości całego polskiego importu stanowił 9,1%** (w 2014 r.: 9,0%).

Saldo w polskim handlu zagranicznym ogółem w 2015 roku było dodatnie i wyniosło 2,3 mld EUR (w 2014 r. – minus 2,7 mld EUR).

* * *

EKSPORT

W **2015 roku** wartość eksportu **artykułów rolno-spożywczych** wyniosła **23,9 mld EUR**, co oznaczało wzrost o 9,2%. W 2014 roku wartość zagranicznej sprzedaży była na poziomie 21,9 mld EUR.

Sprzedaż do państw **Unii Europejskiej** (UE-28) wzrosła o 12,9%, a do państw dawnej „piętnastki” o 12,3%. Do 12 pozostałych państw członkowskich wywóz polskiej żywności wzrósł o 14,5%. Ogółem na rynek UE sprzedano towary na kwotę **19,6 mld EUR**. W strukturze eksportu rolno-spożywczego udział państw UE w porównaniu do 2014 roku wzrósł z 79,6% do 82,3%.

Wartość eksportu do **Wspólnoty Niepodległych Państw** (WNP) wyniosła **1,10 mld EUR** i w stosunku do 2014 roku spadła aż o 34,3%. Taka sytuacja wynikała przede wszystkim z wprowadzonego przez Rosję od sierpnia 2014 roku embarga na import z Polski wielu, ważnych dla polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych (w tym m.in. mięsa, produktów mleczarskich oraz owoców i warzyw). Ponadto, na skutek wystąpienia w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików, również odnotowano spadek sprzedaży wieprzowiny na niektóre rynki wschodnie, oprócz Rosji była to m.in. Białoruś i Kazachstan. Sprzedaż towarów rolno-spożywczych do państw WNP w 2015 roku stanowiła 4,6% wartości całego eksportu towarów rolno-spożywczych i była na znacznie niższym poziomie niż rok wcześniej (7,7%).

W 2015 roku tradycyjnie, najwięcej artykułów rolno-spożywczych sprzedano do **Niemiec**. Wartość tego eksportu wyniosła **5,37 mld EUR** i w porównaniu do 2014 roku był to wzrost o 8,4% (w 2014 r. – 4,96 mld EUR). Eksport do Niemiec stanowił 22,5% wartości całego eksportu rolno-spożywczego zrealizowanego w 2015 roku. Na rynek niemiecki najwięcej (wartościowo) sprzedano: mięsa drobiowego, ryb wędzonych (gł. *lososia*), ryb przetworzonych i zakonserwowanych, wyrobów piekarniczych i ciastkarskich (w tym m.in. *herbatników i wafli*), nasion rzepaku, czekolady i wyrobów zawierających kakao, pszenicy, soków z owoców (gł. *soku jabłkowego*), mrożonych owoców (gł. *truskawek i malin*), mięsa wołowego, papierosów, mleka i śmietany w proszku oraz filetów rybnych. Znaczący, bo około 45%-owy wzrost wartości sprzedaży do Niemiec odnotowano w przypadku mięsa wołowego, zaś o 28% wzrosła sprzedaż nasion rzepaku. Ponadto, o 26% wzrosła wartość wywozu wyrobów piekarniczych i ciastkarskich (w tym gł. *herbatników i wafli*), zaś o 20% filetów rybnych oraz owoców mrożonych.

Na drugim miejscu wśród odbiorców polskich produktów rolno-spożywczych znalazła się **Wielka Brytania**. W 2015 roku sprzedano na ten rynek towary o wartości **2,04 mld EUR**, czyli o 20,2% więcej niż przed rokiem (w 2014 r. – 1,69 mld EUR), zaś udział w całym eksporcie rolno-spożywczym wyniósł 8,5%. Wielka Brytania była odbiorcą głównie czekolady i wyrobów zawierających kakao, mięsa drobiowego, mięsa przetworzonego lub konserwowanego, wyrobów piekarniczych i ciastkarskich (w tym gł. *herbatników i wafli*) oraz mięsa solonego.

Na trzeciej pozycji znalazła się **Republika Czeska**, gdzie sprzedano towary o wartości **1,64 mld EUR**. Oznaczało to w porównaniu do poprzedniego roku wzrost o 20,7% (w 2014 r. – 1,36 mld EUR) i udział w eksporcie na poziomie 6,9%. W 2015 roku do Czech sprzedawano głównie kawę, olej rzepakowy, mięso drobiowe, czekoladę i wyroby zawierające kakao, papierosy, wyroby piekarnicze i ciastkarskie (np. *bulki, wafle, herbatniki*), mięso wieprzowe a także sery.

Na czwartym miejscu wśród największych odbiorców polskich towarów rolno-spożywczych znalazła się **Francja**. W 2015 roku sprzedano tam towary o wartości około **1,50 mld EUR**. Oznaczało to w porównaniu do poprzedniego roku minimalny wzrost o 0,2% (w 2014 r. – 1,50 mld EUR) i udział w eksporcie na poziomie 6,3%. Do Francji sprzedawano głównie papierosy, mięso drobiowe, wódkę oraz syropy cukrowe. Wymienione towary stanowiły około 50% wartości wyeksportowanych artykułów. Na rynek francuski trafiały również wyroby piekarnicze i ciastkarskie (np. *bulki, wafle, herbatniki*) oraz filety rybne.

Kolejne miejsca wśród ważniejszych odbiorców artykułów rolno-spożywczych zajęły: Włochy – 1,41 mld EUR (wzrost o 16%), Niderlandy – 1,34 mld EUR (wzrost o 23%), Słowacja - 747 mln EUR (wzrost o 6,8%) oraz Węgry - 589 mln EUR (wzrost o 2,3%).

Do Włoch sprzedawano głównie papierosy, mięso wołowe oraz mięso wieprzowe, zaś do Niderlandów trafiały najczęściej papierosy, mięso wołowe, mięso drobiowe oraz czekolada i wyroby zawierające kakao. Słowacja była odbiorcą takich towarów jak: olej rzepakowy, mięso wieprzowe, mięso drobiowe, czekolada i wyroby zawierające kakao, oraz papierosy, natomiast na Węgry trafiały przede wszystkim papierosy, wyroby piekarnicze i ciastkarskie (*np. bułki, wafle, herbatniki*), czekolada i wyroby zawierające kakao, mięso wieprzowe i drobiowe oraz syropy cukrowe.

Federacja Rosyjska, która jeszcze w poprzednim roku była na siódmym miejscu wśród największych odbiorców polskiej żywności, w 2015 roku, na skutek utrzymującego się embarga na import produktów rolno-spożywczych z Polski wartość sprzedaży do tego kraju spadła o 55%, co dało jej dopiero 14 miejsce.

Wśród pozostałych ważniejszych partnerów handlowych, istotny wzrost wartości eksportu w porównaniu z 2014 rokiem, odnotowano w handlu z Egiptem. Sprzedaż do tego państwa wzrosła blisko trzykrotnie, osiągając poziom 166 mln EUR (*w 2014r. było to 62 mln EUR*), głównie z powodu znaczącego eksportu pszenicy. Sprzedaż dużej partii pszenicy przyczyniła się również do trzykrotnego wzrostu polskiego eksportu m.in. do Kenii, Sudanu i Tanzanii. W efekcie, łączna wartość sprzedanych towarów rolno-spożywczych do Kenii wyniosła 43 mln EUR, do Sudanu 28 mln EUR, zaś w przypadku Tanzanii było to 14,5 mln EUR.

Wzrost eksportu soku jabłkowego, mięsa wieprzowego, mięsa przetworzonego oraz czekolady i wyrobów zawierających kakao przyczynił się do wzrostu wartości sprzedaży do USA o 27%, również zwiększona sprzedaż mięsa wieprzowego oraz soku jabłkowego wpłynęła na wzrost wartości eksportu do Kanady o 33%.

Poza wyżej wymienionymi państwami, odnotowano również znaczący wzrost wartości sprzedaży polskich towarów rolno-spożywczych m.in. do Wietnamu (*o 50%*), Izraela (*o 49%*), Chorwacji (*o 29%*), Turcji (*o 28%*), Grecji (*o 26%*), Irlandii (*o 21%*) oraz Hiszpanii (*o 21%*).

Natomiast, oprócz wymienionej wcześniej Federacji Rosyjskiej spadła wartość eksportu m.in. do Algierii (*o 28%*), Maroka (*o 27%*), Japonii (*o 23%*), Chin (*o 22%*) oraz na Ukrainę (*o 17%*).

W 2015 roku pod względem wartości eksportowano głównie: mięso drobiowe, papierosy, czekoladę i przetwory zawierające kakao, wyroby piekarnicze i ciastkarskie (*herbatniki, wafle, itp.*), mięso wołowe, pszenicę, syropy cukrowe, mięso wieprzowe, ryby wędzone (*głównie losos*), sery i twarogi, pozostałe przetworzone i konserwowane mięso, soki owocowe (*gl. sok jabłkowy*), kawę, mrożone owoce, przetworzone i konserwowane ryby oraz

karmę dla zwierząt. Wartość eksportu wymienionych wyżej towarów stanowiła 56% ogólnego wywozu towarów rolno-spożywczych z Polski.

W porównaniu do 2014 roku, na uwagę zasługuje wzrost o 26% wartości eksportu zarówno pszenicy jak i mięsa wołowego. Znacząco wzrósł także eksport nasion rzepaku (*o 31%*), mięsa drobiowego (*o 21%*), wyrobów piekarniczych i ciastkarskich (*o 23%*) oraz czekolady i wyrobów zawierających kakao (*o 19%*).

Spadła natomiast wartość eksportu m.in.: żyta (*o 43%*), mleka w proszku (*o 36%*), jabłek (*o 15%*) oraz serów (*o 10%*).

IMPORT

W 2015 roku zostały sprowadzone do Polski artykuły rolno-spożywcze na ogólną kwotę **16,1 mld EUR**, co oznaczało w porównaniu do 2014 roku wzrost o 6,2%. W 2014 roku wartość importu wyniosła 15,1 mld EUR.

Z państw UE sprowadzono towary rolno-spożywcze na kwotę **11,0 mld EUR** i w stosunku do 2014 roku był to wzrost o 4,7% (*w 2014 r. – 10,5 mld EUR*). Import z państw dawnej „piętnastki” wzrósł o 4,0% i osiągnął wartość 9,4 mld EUR (*w 2014r. – 9,0 mld EUR*). Wartość zakupów w pozostałych 12 państwach wzrosła o 9,0% i wyniosła 1,6 mld EUR (*w 2014r. – 1,5 mld EUR*). Udział przywozu z państw UE stanowił 68,4% ogólnej wartości importu towarów rolno-spożywczych do Polski, rok wcześniej było to 69,3%.

W porównaniu do 2014 roku, wartość importu z państw **WNP** wzrosła o 9,8%, z 594 mln EUR do **652 mln EUR**. W ogólnej strukturze, import z WNP stanowił 4,1%, podczas gdy przed rokiem było to 3,9%.

Artykuły rolno-spożywcze, które importowano do Polski, tak jak w przypadku eksportu pochodziły głównie z **Niemiec** a ich wartość wyniosła **3,42 mld EUR**. Import z Niemiec w porównaniu do 2014 roku wzrósł o 2,9% (*w 2014 r. – 3,36 mld EUR*) i stanowił prawie 22% importu rolno-spożywczego ogółem. W 2015 roku najczęściej pod względem wartości sprowadzono z Niemiec: mięsa wieprzowego, czekolady i wyrobów zawierających kakao, kawy, karmy dla zwierząt, wyrobów piekarniczych i ciastkarskich, serów, syropów cukrowych oraz oleju palmowego.

Import z Niderlandów osiągnął wartość 1,28 mld EUR, z Hiszpanii 845 mln EUR, z Norwegii 686 mln EUR, z Włoch 692 mln EUR, z Danii 689 mln EUR, z Argentyny 582 mln EUR a z Belgii 555 mln EUR. Ponadto, znaczący udział w imporcie do Polski miały również Francja, Republika Czeska, Wielka Brytania, Ukraina, Węgry oraz USA. Import z wymienionych wyżej państw stanowił 70% wartości przywozu towarów rolno-spożywczych do Polski w 2015 roku.

Z Niderlandów sprowadzono do Polski najczęściej mięsa wieprzowego, kwiatów ciętych, roślin żywych i nasion do siewu (*głównie nasion warzyw*), z Hiszpanii owoców (*głównie*

cytrusów, brzoskwiń i nektaryn), mięsa wieprzowego oraz pomidorów, z Danii świń i mięsa wieprzowego, z Norwegii ryb świeżych (gł. *lososia*) i filetów rybnych. Z kolei z Włoch na polski rynek trafiało najwięcej czekolady i wyrobów zawierających kakao, winogron, wina, syropów cukrowych, makaronów oraz serów, natomiast z Argentyny sprowadzono makuchy sojowe a z Francji syropy cukrowe, kukurydzę, karmę dla zwierząt oraz wino i sery.

Spośród ważniejszych dostawców towarów rolno-spożywczych na polski rynek, wzrost wartości importu o około 35% w porównaniu do 2014 roku odnotowano w handlu z Turcją, który wartościowo wyniósł 249 mln EUR. Zmiana ta wynikała przede wszystkim z większego niż rok wcześniej importu orzechów. Z kolei zwiększony import makuchów sojowych wpłynął na wzrost o 23% wartości importu z USA, który w efekcie osiągnął poziom 318 mln EUR. Ponadto, przywóz z Portugalii wzrósł o około 50%, co było efektem większych zakupów m.in. wina, cytrusów oraz przetworzonych pomidorów. Wartość importu towarów rolno-spożywczych z Portugalii wyniosła 91 mln EUR (w 2014r. – 61 mln EUR). W rezultacie większych niż przed rokiem zakupów bananów w Kolumbii import z tego kraju wzrósł o 47% do wartości 68 mln EUR. Ponadto, import towarów rolno-spożywczych do Polski wzrósł m.in. z takich państw jak Tanzania (o 45%), Malawi (o 45%), Paragwaj (o 27%), Irlandia (o 27%) oraz Wietnam (o 25%).

W porównaniu do 2014 roku, spadek przywozu odnotowano między innymi w handlu z Francją o ponad 8%, co wynikało ze znacznie mniejszych zakupów oleju palmowego, kukurydzy, oraz syropów cukrowych. Wartość przywozu z Rumunii spadła o 23%, głównie w wyniku mniejszego importu wyrobów piekarniczych (*chrupkiego pieczywa*), bydła oraz papierosów. Spadek wartości zakupów odnotowano również w handlu m.in. z Estonią o 25%, Indonezją o 20%, oraz z Cyprem o 77%.

Pod względem wartości, najważniejszymi towarami sprowadzanymi do Polski w 2015 roku były: mięso wieprzowe, makuchy sojowe, ryby świeże, czekolada i wyroby zawierające kakao oraz filety rybne. Ponadto, importowano również tytoń nieprzetworzony, syropy cukrowe, karmę dla zwierząt, kawę, świeże owoce cytrusowe, świnie, wyroby piekarnicze i ciastkarskie (w tym: *herbatniki i wafle*) orzechy i owoce przetworzone lub zakonserwowane, a także sery oraz banany. Import wymienionych wyżej towarów stanowił prawie połowę (47%) całkowitej wartości przywozu towarów rolno-spożywczych do Polski.

Import mięsa wieprzowego oraz świń pochodził głównie z Niemiec i z Belgii, makuchów sojowych z Argentyny, ryb świeżych z Norwegii i Szwecji, czekolady i wyrobów zawierających kakao z Niemiec i z Włoch, filetów rybnych z Chin i z Norwegii, zaś tytoniu nie przetworzonego z Brazylii, z Niemiec i z USA.

W stosunku do 2014 roku o 33% wzrósł import kawy, której sprowadzono na kwotę 423 mln EUR. Z kolei wartość przywozu tytoniu nie przetworzonego wzrosła o 25%

osiągając wartość 494 mln EUR. Ponadto, o 24% wzrósł import czekolady i wyrobów spożywczych zawierających kakao, o 45% papierosów, o 33% pasty kakaowej oraz o 26% alkoholu etylowego (*gł. whisky, wódki i likierów*).

Natomiast spadł między innymi import jęczmienia o 56%, cukru o 51%, serwatki o 44%, ziemniaków o 33%, świń o 21% oraz oleju rzepakowego o 10%.

SALDO

Nadal rośnie dodatnie saldo w obrotach artykułami rolno-spożywczymi. W 2015 roku osiągnęło ono poziom **plus 7,82 mld EUR** i wzrosło o 16,0% w porównaniu z 2014 rokiem (*+6,74 mld EUR*). Saldo w obrotach **z państwami UE** również było dodatnie i wyniosło **8,66 mld EUR**, zaś w porównaniu do 2014 roku odnotowano wzrost o 25%, wówczas wartość ta była na poziomie plus 6,92 mld EUR.

Najwyższe dodatnie saldo uzyskała Polska w obrotach z Niemcami (+1,92 mld EUR), Wielką Brytanią (+1,57 mld EUR), Republiką Czeską (+1,16 mld EUR), Francją (+988 mln EUR) i Włochami (+723 mln EUR).

Natomiast zdecydowanie większy import od eksportu a tym samym ujemne saldo miało miejsce w handlu m.in. z Norwegią (-584 mln EUR), Argentyną (-580 mln EUR), Hiszpanią (-327 mln EUR), Brazylią (-263 mln EUR) i Danią (-212 mln EUR).